

Val en Verlossing

LEIGH BARDUGO

Blossom
BOOKS

DE GRISHA

SOLDATEN VAN HET TWEEDE LEGER
Meesters van de Elementaire Natuurwetenschap

CORPORALKI

(DE ORDE VAN DE LEVENDE EN DE DODEN)

Hartenwringers

Helers

ETHEREALKI

(DE ORDE VAN DE ELEMENTEPMEESTERS)

Stormblazers

Inferni

Getijdekeerders

MATERIAALKI

(DE ORDE VAN DE FABRIKATORS)

Durasti

Alkemi

DE ПААМ ВАП het monster was Itzumrud, de grote worm, en sommige mensen beweerden dat hij de tunnels had gemaakt die onder Ravka door liepen. Ziek van de honger at hij modder en kiezel; steeds dieper groef hij in de aarde, op zoek naar iets om zijn honger mee te stillen, totdat hij te ver was gegaan en zichzelf in het donker kwijtraakte.

Het was maar een verhaal, maar in de Witte Kathedraal pasten de mensen wel op dat ze niet te ver van de gangen rond de belangrijkste grotten afdwaalden. Vreemde klanken weergalmden door de schemerige doolhof van tunnels – gekreun en onverklaarbaar gerommel. Kille stiltes werden soms doorbroken door een laag gesis, dat misschien niets betekende, maar misschien ook werd veroorzaakt door de golvende beweging van een lang lijf dat door een tunnel vlakbij kronkelde, op zoek naar een prooi. Op zulke momenten was het niet moeilijk te geloven dat Itzumrud hier nog altijd ergens woonde, wachtend tot hij door de roep van helden zou worden gewekt, dromend van het heerlijke maaltje dat

hem ten deel zou vallen als een nietsvermoedend kind recht zijn muil in liep. Een monster zoals hij rust alleen; dat sterft niet.

Dit verhaal kwam de jongen aan het meisje vertellen, maar ook andere; alle nieuwe verhalen die hij wist te verzamelen in die eerste tijd, toen hij nog bij haar mocht komen. Dan zat hij naast haar bed en probeerde haar iets te laten eten, en terwijl hij naar het pijnlijke gefluit van haar longen luisterde, vertelde hij haar het verhaal van een rivier die door een machtige Getijdekeerder werd getemd en getraind om dwars door steenlagen te duiken, op zoek naar een magische munt. Hij fluisterde over de arme, vervloekte Pelyekin, die duizend jaar lang zwoegde met zijn magische pikhouweel en een spoor van grotten en tunnels achterliet, een eenzaam schepsel op zoek naar niets anders dan afleiding, dat goud en edelstenen vergaarde zonder ooit de bedoeling te hebben iets van zijn schat uit te geven.

Op een ochtend ontdekte de jongen dat de weg naar de kamer van het meisje werd versperd door gewapende mannen. En toen hij niet wilde vertrekken, sloegen ze hem in de boeien en sleepten hem weg bij haar deur. De priester waarschuwde de jongen en zei dat geloof hem rust zou brengen en dat gehoorzaamheid hem in leven zou houden.

Opgesloten in haar cel, met als enige gezelschap het druppende water en haar kloppende hart, wist het meisje dat de verhalen over Itzumrud waar waren. Ze was in één hap doorgeslikt en verslonden, en in de galmende albasten buik van de Witte Kathedraal was alleen de heilige achtergebleven.

ELKE DAG WAPPEERZE wakker werd, was het eerste wat de heilige hoorde haar naam die gezongen werd, en elke dag groeide haar leger; het puilde uit van mensen met honger en zonder hoop, van gewonde

soldaten en kinderen die nauwelijks groot genoeg waren om een geweer te tillen. De priester vertelde de gelovigen dat ze op een dag koningin zou zijn, en ze geloofden hem. Over haar gehavende, geheimzinnige hofhouding hadden ze echter hun twijfels: de Stormblazer met haar ravenzwarte haar en scherpe tong, de Verwoeste met haar zwarte gebedssjaal en afzichtelijke littekens, de bleke geleerde die altijd over zijn boeken en vreemde instrumenten gebogen zat. Dit armzalige troepje was het enige wat over was van het Tweede Leger – geen geschikt gezelschap voor een heilige.

Weinigen wisten dat ze gebroken was. De kracht – goddelijk of anderszins – die haar ooit was geschonken was verdwenen, of in elk geval onbruikbaar. Haar volgelingen werden bij haar uit de buurt gehouden, zodat ze niet konden zien dat haar ogen donkere holtes waren, niet konden horen dat ze met korte, angstige teugen ademhaalde. Ze liep langzaam, voorzichtig, het wrakhout van haar botten zo breekbaar in haar lijf, dit ziekelijke meisje op wie ieders hoop rustte.

Boven de grond heerste een nieuwe koning met zijn schaduwleger, die eiste dat zijn Lichtheerser bij hem werd teruggebracht. Hij zwaaide met dreigementen en beloningen, maar het enige antwoord kwam in de vorm van een uitdaging, van een bandiet die door de mensen de Hemelprins werd genoemd. Hij sloeg toe aan de noordgrens en bombardeerde daar bevoorradingsroutes, waarmee hij de Schaduwkoning dwong om de handel en het personenvervoer over de Vlakte te hervatten, met niets anders dan geluk en Inferni om de monsters op een afstand te houden. Sommigen zeiden dat de uitdager een prins van de Lantsovs was. Anderen beweerden dat hij een Fjerdaanse rebel was die weigerde zij aan zij met heksen te vechten. Iedereen was het er echter over eens dat hij zelf ook krachten moest bezitten.

De heilige rammelde aan de tralies van haar ondergrondse kooi. Dit was háár oorlog en ze eiste de vrijheid om te vechten. De priester weigerde.

Eén ding was hij echter vergeten: dat ze vóór ze een Grisha en een heilige werd een geest uit Keramtzin was geweest. Zij en de jongen hadden geheimen verzameld zoals Pelyekin zijn schatten verzamelde. Ze wisten hoe ze dieven en schimmen moesten zijn, hoe ze hun kracht en hun streken moesten verbergen. Net als de leraren op het landgoed van de hertog dacht de priester het meisje te kennen en te weten waartoe ze in staat was.

Hij had het mis.

Hij hoorde hun verborgen taal niet, begreep de vastberadenheid van de jongen niet. En hij herkende niet het moment waarop het meisje haar zwakheid niet langer als last met zich meezeulde, maar droeg als een vermomming.

HOOFDSTUK I

MET MIJN АРМЕН gespreid en huiverend in mijn armzalige gewaad stond ik op een in de rotsen uitgehouwen balkon en probeerde er een mooie show van te maken. Mijn kefta leek wel een lappendeken, aan elkaar genaaid uit stukken van de kleren die ik droeg toen we uit het paleis vluchtten en opzichtige gordijnen die, zo was me verteld, uit een niet langer gebruikt theater ergens in de buurt van Sala kwamen. Kralen van de kroonluchters uit de foyer dienden als versiersel. Het borduursel op de mouwen begon nu al los te raken. David en Dzjenya hadden hun best gedaan, maar hier onder de grond waren de middelen nu eenmaal beperkt.

Van een afstandje kon het ermee door; het licht dat uit mijn handpalmen leek te komen verleende het gewaad een gouden glinstering en veroorzaakte daarmee een heldere schittering op de extatische gezichten van mijn volgelingen ver beneden me. Van dichtbij was het een en al losse draadjes en valse schijn. Net als ik. De sjofele heilige.

De stem van de Apparat galmde door de Witte Kathedraal en de menigte deinde met gesloten ogen en opgeheven handen heen en weer, als een veld klapprozen, de armen als bleke stelen die werden beroerd door een wind die ik zelf niet kon voelen. Ik volgde een vaste choreografie van gebaren en bewoog me met overleg, zodat David en de Inferni die vanochtend dienst had om hem te helpen, mijn bewegingen vanuit de verborgen ruimte vlak boven het balkon goed konden volgen. Ik verafschuwde de ochtendgebeden, maar volgens de priester waren deze valse vertoningen noodzakelijk.

‘Het is een geschenk dat je je volk geeft, Sankta Alina,’ zei hij. ‘Het is hoop.’

In feite was het een illusie, een fletse afspiegeling van het licht waarover ik ooit heerste. De gouden gloed was in werkelijkheid Inferni-vuur, gereflecteerd door een gebutste gebogen spiegel die David van bijgescharrelt glas in elkaar had geknutseld. Het ding leek wel wat op de schotels die we tijdens de strijd in Os Alta hadden gebruikt, bij onze mislukte poging om de hordes van de Duisterling te verjagen. Ze hadden ons verrast, en mijn kracht, onze voorbereidingen, al Davids scherpzinnigheid en Nikolais vindingrijkheid waren niet genoeg geweest om een einde aan de slachtpartij te maken. Sindsdien was het me niet meer gelukt om ook maar één zonnestraaltje op te roepen. De meeste volgelingen van de Apparat hadden echter nooit gezien waartoe hun heilige werkelijk in staat was, dus voorlopig was dit bedrog voldoende.

De Apparat sloot zijn preek af. Dat was het teken om af te ronden. De Inferni liet het licht helder om me heen stralen. Het flakkerde en sprong grillig heen en weer, en doofde ten slotte uit toen ik mijn armen liet zakken. Nou ja, nu wist ik tenminste wie er samen met David vuurdienst had. Ik wierp een boze blik in de richting van de grot. Harshaw. Hij liet

zich altijd meeslepen. Drie Inferni hadden de strijd bij het Kleine Paleis overleefd, maar een van hen was enkele dagen later toch nog aan haar verwondingen overleden. Van de twee die overbleven, was Harshaw de machtigste en onvoorspelbaarste.

Ik stapte van het balkon om zo snel mogelijk uit de buurt van de Apparat te zijn, maar mijn voet weigerde dienst en ik struikelde.

De priester greep mijn arm om me overeind te houden. ‘Pas toch op, Alina Starkov. Je springt zo onvoorzichtig om met je eigen veiligheid.’

‘Bedankt,’ zei ik, maar eigenlijk wilde ik me losrukken, weg van de stank van omgewoelde aarde en wierook die hij altijd met zich meedroeg.

‘Je voelt je niet goed vandaag.’

‘Het was gewoon onhandigheid.’

Alle twee wisten we dat dat een leugen was. Ik was sterker dan toen ik in de Witte Kathedraal aankwam – mijn botten waren geheeld en inmiddels lukte het me om mijn eten binnen te houden – maar ik was nog altijd zwak en mijn lichaam werd geplaagd door pijnen en voortdurende vermoeidheid.

‘Misschien een rustdag dan.’

Ik klemde mijn kiezen op elkaar. Alweer een dag lang veroordeeld tot mijn kamer. Ik verbeet echter mijn frustratie en glimlachte zwakjes. Ik wist wat hij wilde zien. ‘Ik heb het zo koud. Een tijdje in de Ketel zou me goeddoen.’

Strikt genomen klopte dat ook. De keuken was de enige plek in de Witte Kathedraal waar het vocht op een afstand kon worden gehouden. Rond deze tijd zou in elk geval een van de ontbijtvuren aangestoken zijn. Overal in de grote ronde grot zou de geur van gebakken brood hangen, en van de zoete pap die de koks maakten van grote hoeveelheden

gedroogde erwten en poedermelk, die werden geleverd door bondgenoten boven de grond en opgeslagen door de pelgrims.

Voor de zekerheid huiverde ik ook nog even, maar het enige antwoord van de priester was een vaag 'hm'.

Mijn aandacht werd getrokken door beweging beneden in de grot: pelgrims, net aangekomen. Onwillekeurig bekeek ik ze met een strategisch oog. Sommigen van hen droegen uniformen, waaraan te zien was dat ze deserteurs uit het Eerste Leger waren. Allemaal waren ze jong en fit.

'Geen veteranen?' vroeg ik. 'Geen weduwen?'

'Het is een zware reis onder de grond,' antwoordde de Apparat. 'Velen zijn te oud of te zwak om te reizen. Ze blijven liever veilig in hun eigen huis.'

Niet erg waarschijnlijk. Er zou heel wat meer dan dat voor nodig zijn om ze te stoppen. De pelgrims kwamen met krukken en stokken, hoe oud of ziek ze ook waren. Zelfs stervenden kwamen hierheen om voor hun dood nog een glimp van de Zonneheilige op te vangen. Voorzichtig wierp ik een blik over mijn schouder. Ik kon nog net de bebaarde, zwaar-bewapende mannen van de Priestergarde zien die de doorgang naar de grot bewaakten. Het waren monniken, geleerde priesters zoals de Apparat, en ondergronds waren ze de enigen die wapens mochten dragen. Bovengronds fungeerden ze als poortwachters, die spionnen en ongelovigen opspoorden en alleen diegenen toelieten die zij goedkeurden. De laatste tijd kwamen er steeds minder pelgrims, en degenen die zich wel bij ons aansloten leken eerder een gezonde eetlust te hebben dan devoot te zijn. De Apparat wilde potentiële soldaten, niet alleen maar meer monden om te voeden.

'Ik zou de zieken en ouderen kunnen bezoeken,' opperde ik. Ik wist

dat mijn voorstel zinloos was, maar toch deed ik het. Het werd bijna van me verwacht. ‘Een heilige zou zich onder haar volk moeten begeven, in plaats van weg te kruipen als een rat in zijn hol.’

De Apparat glimlachte – het welwillende, toegeeflijke glimlachje dat de pelgrims aanbaden, maar dat mij bijna deed gillen. ‘In zware tijden zoeken veel dieren hun schuilplaats op. Zo overleven ze,’ zei hij. ‘Nadat dwazen hun strijd hebben geleverd, zijn het de ratten die heersen over de velden en de steden.’

En die zich te goed doen aan de doden, dacht ik huiverend.

Alsof hij mijn gedachten kon lezen legde hij een hand op mijn schouder. Zijn lange, witte vingers lagen als een wasbleke spin op mijn arm. Als het gebaar bedoeld was om me gerust te stellen, was het niet erg geslaagd. ‘Geduld, Alina Starkov. We zullen verrijzen wanneer het moment daar is, niet eerder.’

Geduld. Dat was altijd wat hij voorschreef. Ik weerstond de aandrang om mijn naakte pols aan te raken, de lege plek waar de botten van de vuurvogel zouden moeten zitten. Ik had me zowel de schubben van de zeegesel als het gewei van het hert toegeëigend, maar het laatste stukje van Morotzova’s puzzel ontbrak nog. Als de Apparat zijn steun aan de jacht zou hebben verleend, of ons zelfs alleen maar naar de oppervlakte had laten terugkeren, hadden we de derde versterker allang in ons bezit kunnen hebben. Die toestemming zou echter alleen tegen een prijs komen.

‘Ik heb het koud,’ herhaalde ik zonder mijn irritatie te laten merken. ‘Ik wil naar de Ketel.’

Hij keek me fronsend aan. ‘Ik hou er niet van dat je daar wegkruipt met dat meisje...’

Achter ons stonden de bewakers onrustig met elkaar te roezemoezen

en in het gemurmel herkende ik één woord. Ratzrusja'ya. Meteen sloeg ik de hand van de Apparat weg en stapte het gangetje in. De priester-bewakers gaven acht. Net als hun broeders droegen ze bruine kleding met daarop een gouden zon, hetzelfde symbool dat ook het gewaad van de Apparat sierde. Mijn symbool. Toch keken ze me nooit aan en spraken ze nooit met mij of met de andere gevluchte Grisha. In plaats daarvan stonden ze zwijgend in hoekjes van kamers en volgden me stilletjes waar ik maar ging, als bebaarde spoken met geweren.

‘Die naam is verboden,’ zei ik.

Ze staarden recht voor zich uit, alsof ik onzichtbaar was.

‘Haar naam is Dzjenya Safin en zonder haar zou ik nog altijd de gevangene van de Duisterling zijn.’

Geen reactie. Toch zag ik dat ze verstijfdens zodra ik haar naam noemde. Volwassen mannen met geweren, bang voor een meisje vol littekens. Bijgelovige idioten.

‘Vrede, Sankta Alina,’ zei de Apparat, die me bij de elleboog pakte en me door de gang naar zijn ontvangstvertrek leidde. In de met zilver dooraderde rots van het plafond was een roos uitgesneden en op de muren waren heiligen met gouden stralenkransen geschilderd. Het moest door Fabrikators zijn gedaan, want normale verf was niet bestand tegen de kou en het vocht in de Witte Kathedraal. De priester nam plaats in een lage houten stoel en gebaarde dat ik ook moest gaan zitten. Toen ik me op de stoel liet zakken probeerde ik mijn opluchting te verbergen. Zelfs van langere tijd staan raakte ik buiten adem.

Hij tuurde naar me, naar mijn vale huid en de donkere schaduwen onder mijn ogen. ‘Dzjenya kan toch vast en zeker meer voor je doen.’

Het was meer dan twee maanden geleden dat ik met de Duisterling had gevochten, maar nog altijd was ik niet helemaal hersteld. Mijn

jukbeenderen staken als boze uitroepstekens uit boven mijn ingevallen wangen en mijn witte, loshangende haar was zo dun en droog dat het net wapperend spinrag leek. Met het argument dat Dzjenya me met haar gave misschien iets toonbaarder kon maken, had ik de Apparat eindelijk zover gekregen dat ik in de keuken met haar mocht afspreken. Het was het enige werkelijke contact met de andere Grisha dat ik in weken had gehad. Ik koesterde elk moment, elk snippertje nieuws.

‘Ze doet haar best,’ zei ik.

De priester zuchtte. ‘Tja, we moeten allemaal geduldig zijn. Uiteindelijk zul je genezen. Door geloof. Door gebed.’

Onmiddellijk werd ik bevangen door woede. Hij wist heel goed dat ik alleen kon genezen door mijn kracht te gebruiken, maar daarvoor zou ik eerst naar de oppervlakte moeten terugkeren. ‘Als je me nou bovengronds liet gaan...’

‘Je bent te waardevol voor ons, Sankta Alina, en het risico is te groot.’ Hij haalde verontschuldigend zijn schouders op. ‘Jij weigert je druk te maken om je eigen veiligheid, dus moet ik het doen.’

Ik hield mijn mond. Dit was het spel dat we speelden, al sinds het moment dat ik hierheen was gebracht. De Apparat had veel voor me gedaan. Het was alleen aan hem te danken dat een aantal van mijn Grisha ongeschonden uit de strijd tegen de monsters van de Duisterling waren gekomen. Hij had ons onder de grond een veilig onderkomen geboden. Toch voelde de Witte Kathedraal elke dag meer als gevangenis dan als schuilplaats.

Hij zette zijn vingertoppen tegen elkaar. ‘Er zijn maanden verstreken, maar nog altijd vertrouw je me niet.’

‘Jawel,’ loog ik. ‘Natuurlijk vertrouw ik je.’

‘En toch laat je niet toe dat ik je help. Als we de vuurvogel in ons bezit

hadden, zou dit allemaal kunnen veranderen.’

‘David pluist Morotzova’s dagboeken een voor een uit. Ik weet zeker dat het antwoord daarin te vinden is.’

De Apparat keek me met zijn strakke zwarte blik doordringend aan. Hij vermoedde dat ik wist waar de vuurvogel zich bevond – Morotzova’s derde versterker en sleutel tot de enige macht waarmee de Duisterling verslagen en de Vlake vernietigd kon worden. En hij had gelijk. Tenminste, dat hoopte ik. De enige aanwijzing die we hadden, lag diep begraven in mijn weinige kinderherinneringen en berustte op de hoop dat de stoffige ruïnes van Dva Stolba meer waren dan ze op het eerste gezicht leken. De mogelijke verblijfplaats van de vuurvogel, of die nou klopte of niet, was echter een geheim dat ik niet van plan was te delen. Ik zat hier geïsoleerd onder de grond, was vrijwel machteloos en werd bespioneerd door de Priestergarde. Ik was niet van plan om het enige voordeel dat ik bezat zomaar op te geven.

‘Ik wil alleen maar het beste voor je, Alina Starkov. Voor jou en voor je vrienden. Er zijn er zo weinig over. Als er iets met ze zou gebeuren...’

‘Laat hen erbuiten,’ snauwde ik, vergetend dat ik eigenlijk lief en vriendelijk moest zijn.

De blik van de Apparat was veel te scherp naar mijn zin. ‘Ik bedoelde alleen maar dat er onder de grond ongelukken kunnen gebeuren. Ik weet dat elk verlies je diep zou raken en je bent al zo vreselijk zwak.’ Bij het laatste woord weken zijn lippen uiteen, zodat zijn tandvles zichtbaar werd. Het was zwart, als bij een wolf.

Opnieuw joeg de woede door mijn aderen. Vanaf mijn eerste dag in de Witte Kathedraal was de dreiging voelbaar geweest, en de gestaag drukkende angst verstikte me. De Apparat liet geen gelegenheid voorbijgaan om me op mijn kwetsbaarheid te wijzen. Bijna zonder nadenken bewoog

ik met mijn vingers in mijn mouwen. Schaduwen schoten langs de muren van de grot omhoog.

De Apparat deinsde achteruit in zijn stoel.

Ik keek hem fronsend aan, alsof ik het niet begreep. ‘Wat is er?’ vroeg ik.

Zijn ogen schoten naar links en naar rechts en hij schraapte zijn keel. ‘Het is... Het is niets,’ stamelde hij.

Ik liet de schaduwen verdwijnen. Wanneer ik deze truc gebruikte werd ik altijd meteen duizelig, maar zijn reactie maakte het de moeite waard. Toch was het niet meer dan dat: een truc. Ik kon de schaduwen laten springen en dansen, maar verder niets. Het was een treurige, onbetekenende echo van de macht van de Duisterling, iets wat was overgebleven na de confrontatie die ons bijna alle twee het leven had gekost. Ik had het ontdekt toen ik licht probeerde op te roepen en had vervolgens mijn uiterste best gedaan om het tot iets groters om te vormen, iets waarmee ik zou kunnen vechten. Helaas zonder succes. De schaduwen voelden als een straf, als geesten van een grotere macht, die er alleen toe dienden om mij te kwellen: de heilige van het bedrog en de spiegels.

De Apparat probeerde zichzelf weer in de hand te krijgen en stond op. ‘Je gaat vandaag naar het archief,’ zei hij gedecideerd. ‘Een tijd in stilte studeren en nadenken zal je helpen om tot rust te komen.’

Ik bedwong een kreun. Dit was pas echt een straf: urenlang vruchteloos oude religieuze teksten doorspitten op zoek naar informatie over Morotzova. En dan was het archief ook nog eens een vochtige, akelige plek, waar het wemelde van de priester-bewakers.

‘Ik zal je erheen brengen,’ voegde hij eraan toe.

Nog beter. ‘En de Ketel?’ Ik deed mijn best om de wanhoop uit mijn stem te weren.